GAZETA KRAKOWSKA

Nro 66.

z KRAKOWA dnia 19 SIERPNIA 1829 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 11 Sierpnia.

Wiadomości od Armii.

W główney kwaterze w Aidos dnia 14/26 Lipca 1829 roku.

Zwycięztwa odniesione w dniach 5/17 6/18 i 7/19 Lipca oddały w moc armii przeyścia Kamczyka, i otworzyły iey drogi Bałkanu. Jenerał głòwno dowodzący rozkazał więc przebydź góry, które od dawna uważano za nieprzełamaną zasłonę Państwa Ottomańskiego.

Prawa kolumna pod rozkazami Jenerała Rüdigera doszła dnia 8/20 do Funduklidere po tamtey stronie wsi Arnautlaar. Straż iego przednia dosięgała aż do Aiwadzik.

Kolumna lewa pod rozkazami Jenerała Roth przybyła do Aspro. Przednia iey straż zaymowała Paliabano na grzbiecie Bałkanòw.

Głòwna kwatera i drugi korpus dowodzony przez Jenerała Hrabiego Pahlen były w Derwisz Jowan nad Kamczykiem.

Admirał Greigh udał się do zatoki Mesambria z eskadrą składaiącą się z trzech okrętów liniowych, kilku fregat, i wielką liczbą statkòw przewozowych z żywnością. Więcey niż przez trzy godziny mocno bombardował miasto tegoż nazwiska.

Dnia 9/21 Lipca Jenerał Rüdiger udał się do Aiwadzik, straż iego przednia pod dowództwem Jenerała Żyrow do Erkacz, wsi położoney na szczycie wielkiego Bałkanu: Jenerał Roth do Eraklia, straż przednia iego pozostała w Paliabano, a ieden oddział zaymował wieś i przylądek Emine.

Głòwna kwatera i korpus Jenerała Hrabiego Pahlen stanęły między Arnautlaar i Funduklidere.

Dnia 10/22 Lipca straż przednia Jenerała Rüdiger, złożona z dwòch batalionòw pułku 37go Strzelców, z dwòch pułków Kozaków Czernuszkina i Iligina zeszła z pochyłości południowey Bałkanów. Oddział nieprzyiacielski około 2000 ludzi, chciał bronić iey przeyścia wąwozu, przez który rozwiiać iey się wypadało: Strzelcy 37go pułku nie odpowiadaiąc na ogień piechoty nieprzyiacielskiey, uderzyli na nią i odparli.

Rozsypka oddziału Tureckiego była zupełna, uciekaiących dzielnie ścigali Kozacy, i zabrali im iednę chorągiew i 131 niewolników, między któremi dwóch Pułkowników. Strata nieprzyiaciela w zabitych i rannych była bardzo znaczna; my straciliśmy tylko 6 ludzi. Z rana tegoż samego dnia Jenerał Roth wszedł na Bałkany aż do Paliabano;

grunt skalisty stawiał z początku wielkie pochodowi przeszkody, tak dalece, że potrzeba było wzmocnić szósty batalion pionierów dwoma tysiącami robotników wziętych z piechoty, iuż to dla zrobienia drogi, iuż to dla odparcia przy Monastyrkioi przedniey straży korpusu armii nieprzyiacielskiey, który usiłował wstrzymać poruszenie tey kolumny, lecz wkrótce przymuszony został oofnąć się nad małą rzekę Inżeąkioidere. Seraskier Abdul-Rahman Basza o trzech buńczukach, główno-dowodzący woyskami nad Kamczykiem, załogami Messambryi, Anchialos i Burgas, tudzież korpusem obserwacyynym naprzeciw Sizopolis zgromadził pod Keleller uciekaiących z nad Kamczyka, i stanął sam w 6 do 7 tysięcy ludzi na prawym brzegu rzeki Inżeakioidere, zapewne w zamiarze zasłonienia przez to środkowe stanowisko wszystkich mieysc nad odnogą Burgas położonych, i wydania bitwy, tym z naszych kolumn, któreby się rozwiiały około Monastyrkioi.

Jenerał Roth przeszedł wieś tę z 4tą dywizyią ułanów, 28mą bateryią konną, 2ma pułkami Kozaków Jeżowa i Bakłanowa, za któremi szły 4ry bataliony 3ciey brygady, 7mey dywizyi piechoty z ośmiu działami artyleryi lekkiey. Nie czekaiąc na przybycie głównych sił swey kolumny uderzył natychmiast na stanowisko nieprzyiacielskie.

Abdul Rahman Basza z korpusem swym kilka chwil zaledwie łoparłszy się ogniowi naszych bateryi, opuścił swe stanowisko, i tak dzielnie ścigany był przez Ułanów, Kozaków i artyleryią konną na przestrzeni blisko 10 wiorst wynoszącey, że bez wystrzału opuścił dwie bateryie nadbrzeżne o 4ch działach, i warsztat na którym tylko co dokończono budowę piękney 26cio działowey korwety. W tey utarczce zabraliśmy nieprzyiacielowi 400 niewolników, 4ry dział polowych i 7 chorągwi. Jenerał Roth zostawiwszy dalsze ściganie uciekaiących Kozakom, wysłał część swoiey straży przedniey do Messambryi. Mieysce to iest ufortyfikowane, a okopy wzniesione na przeciw międzymorza, które go łączy ze stałym lądem, broniły przystępu do niego.

Jak tylko piechota złączyła się z Ułanami, którzy byli na czele przedniey straży, wymierzono bateryie na obóz okopany.

Ogień dział był tak czynny, że załoga znayduiąca się w okopach, złożona z 375 ludzi, rażona kartaczami i przeięta strachem, złożyła broń i poddała się na łaskę. Oddała zwycięzcom 2 chorągwie i 3 działa. Bateryie nasze obróciły się bez straty czasu przeciwko samey Messambryi, nad którą całkowicie panowały.

Dowodzący w niey Osman Basza o 2ch buńczukach, zagrożony przez eskadrę Admirała Greigh, i rażony ogniem artyleryi naszey, poddał się wkrótce na wezwanie Jenerała Roth, który mu dozwolił nocy iedney dla przygotowania załogi i mieszkańców do poddania się, którego uniknąć nie mogli.

Jakoż nazaiutrz dnia 11/23 Lipca rano oddał Jenerałowi Majorowi Wachten Szefowi Sztabu głównego 6go korpusu, klucze Miasta, 10 chorągwi i 15 armat; i stawił się sam w towarzystwie 100 urzędników Tureckich, i 2000 jeńców woiennych przed Władzami, które miały zlecenie odprowadzić ich do Rossyi.

Główna kwatera była dnia 10/22 w Erkuz, dnia 14/26 w Inżeakioi Greckim, gdzie iedna część drugiego korpusu z nią się złączyła, druga część tegoż korpusu pozostała w Keleller.

Kolumna Jenerała Rüdiger udała się dnia 11/23 ku Alkaria. Korpus nieprzyiacielski cofnął się spiesznie przed nią ku Aidos, zostawiwszy w swym obozie wielką ilość amunicyi i dwa działa polowe. Jenerał Żyrów maiący zlecenie ścigać go, zabrał w Dautey 1000 pudów prochu armatniego, 2000 czetwiertni pszenicy i 200 czetwertni gryki, prócz tego, wiele innych rzeczy mnieyszey wartości.

Załoga Anchialos przestraszona szybkim pochodem, i świetnem powodzeniem naszey armii, opuściła z rana tegoż samego dnia okopy miasta, kt re natychmiast zaiął oddział żołnierzy iednego z okrętów krążących przed tém miastem. Znaleziono tam 14 armat, 1 moździerz, 3 magazyny prochu działowego, i ieden magazyn soli.

Tymczasem straż przednia Jenerała Roth pod dowództwem Jenerała Nabel, odebrała rozkaz od Główno-dowodzącego, aby się udała do Burgas; Jenerał zaś Roth, aby się posunął do Rumilikioi, na drodze do Aidos.

Dnia 12/24 z rana gdy Jenerał Nabel zbliżył się do Burgas, załoga miasta odważyła się wyyść na iego spotkanie. Uderzono na nią natychmiast; rozbita przez nieustraszone pułki 4tey dywizyi Ułanów, szukała ocalenia się w ucieczce. Jenerał Nabel zabrał naprzód nieprzyiaciołom dwa działa polowe, które im towarzyszy, a dzielnie ścigaiąc uciekaiących aż do okopów, z niemi razem wszedł do miasta.

Załoga opuściwszy wszystko, schroniła się przez południowe bramy miasta. Dziesięć dział, magazyny wszelkiego rodzaiu, i zaięcie tak ważnego mieysca, są trofeami tego zwycięztwa.

Dnia 12/24 Roth udał się z swoim korpusem do Alakaria, a Jenerał Rüdiger do Eski-Baszlij. — Część 2go korpusu zaięła Alakaria, reszta stanęła obozem w centralney pozycyi Inżeakioi Greckim przy główney kwaterze.

Poruszenia armii ku Kamczykowi, tak dobrze ukryte były przed Wielkim Wezyrem będącym w Szumli, że dopiero w cztery dni po oddaleniu się naszem z przed tego miasta, to iest dnia 9/21 Lipca, wysłał dla wzmocnienia stanowiska w Kuprikioi korpus złożony z 9 pułków piechoty, iednego pułku iazdy regularnych, tudzież 1000 Deli konnych z trzema działami polowemi. Opuścili Szumlę pod rozkazami Ibrahima o trzech, Kieusse trzech i Mehemeda buńczukach, Baszów przybyłych świeżo z Stambułu dla odwodzenia regularnem woyskiem armii Tureckiey.

Za przybyciem nad Kamczyk, korpus ten dowiedział się dopiero, że okopy są zdobyte i zaięte przez nasze woysko. Baszowie cofnęli się więc naprzód o kilka wiorst, a potem udali się do Gzenge i ku wsi Sudżuluk, gdzie bawili przez dzień 11/22 Lipca, niepewni co im daley przedsięwziąść wypada.

Dowiedziawszy się w wieczor tegoż dnia, że Abdul Rahman Basza został pobity na równinach Burgas, udali się ku Aidos, gdzie przybyli w wieczor dnia 12/24 Lipca.

Dnia 13/25 Jenerał główno kommenderuiący rozkazał Jenerałowi Rüdiger udać się ku Aidos, zaiąć stanowisko o 3 lub 4 wiorst od tego miasta, tam oczekiwać na zgromadzenie się woysk naszych, i nie uderzać na Aidos, chyba w tenczas, gdyby mógł z pewnością przewidzieć pomyślny skutek. Jenerał Roth miał tymczasem przyspieszyć pochód, i stanąć w drugiey linii za woyskiem Jenerała Rüdiger; korpusowi zaś Jenerała Hrabiego Pahlen polecono udać się do Rumilikioi.

)2(

W skutku tych rozporządzeń Jenerał Rüdiger udał się na wzgórza między Rumilikioi i Aidos, blisko o cztery wiorst od tego ostatniego miasta.

Baszowie sądzili, iź chwila ta sprzyia ich zamiarom, i postanowili uderzyć na czoło naszey armii, wprzód nimby było wzmocnione przez woyska, które następowały.

Jazda Turecka z częścią z piechoty wyszła z Aidos i uderzyła na Kozaków Jenerała Rüdigera, którzy cofneli się na pozycyią. Jenerał ten widząc, iź go attakuią z frontu, i pewnym będąc, że odeprze nieprzyiaciela, oddzielił z prawego swego skrzydła iedną brygadę czwartey dywizyi Ułanów, i wysłał ią dla zayścia w tył lewemu skrzydłu nieprzyiaciela, który na niego z wielką nacierał dzielnością. Ogień naszych bateryy, i poruszenia Ułanów były skuteczne. Przednia straż Turecka odparta, w nieporządku wróciła do Aidos. Jenerał Rüdiger ścigał ią z 8 batalionami i 16 działami pod dowództwem Xięcia Gorczakowa. Przybywszy przed Aidos, spostrzegł korpus nieprzyiacielski 6 do 7000 piechoty wynoszącey, który stał w pozycyi za i obok miasta, i którego lewe skrzydło opierało się o dawne okopy, które naprawiać zaczęto.

Widząc, że miasto iest kluczem tey pozycyi, Jenerał Rüdiger obrócił swe bateryie przeciw massom nieprzyiacielskim, a ieden batalion 36go i 37 pułku strzelców wysłał dla zdobycia bagnetem dawnych okopów miasta. Z początku nieprzyiaciel dawał uporczywszy odpór; lecz party w okopach i w krętych ulicach miasta, złamany ze wszystkich stron i rozbity został przez walecznych naszych strzelców.

Tak wielka była dzielność tego natarcia, że pułki Tureckie znayduiące się w pozycyi za miastem poszły w rozsypkę, i pierzchnęły ścieszkami Bałkanu w dyrekcyi ku Karnabat. Ułani i Kozacy uderzyli na nie natychmiast, i wielką zadały im klęskę wtenczas, gdy piechota nasza prowadzona przez Xięcia Gorczakowa biła wszystko, co w pierwszey chwili schronić się nie zdołało,

Zabral śmy cały obóz Turecki, znaleziono w nim 600 namiotów, 448 beczek prochu, wielką ilość ładunków, 3000 płaszczy woyskowych, i wiele broni. Uciekaiącym zabrano 4ry chorągwie i 4ry działa, które z niemi z Szumli przybyły. Miasto i pole są okryte wielką liczbą zabitych: mnieysza była ieńców, wynosi tylko 220; my straciliśmy zaledwie 100 ludzi.

Piękna ta walka ukończyła operacyią przeyścia Bałkanu, W całym ciągu tego chwalebnego przedsięwzięcia mężne nasze woyska, dawały ciągle nowe dowody świetnego męztwa, i niezmordowaney gorliwości, któremi się zawsze odznaczały.

Turcy niespodzianie razem i napadnięci i pobici, nie mieli czasu zabrać ludności równin Burgas.

Spokoyni ci mieszkańcy, po większey części Chrześciianie, pod światłą opieką zaymuią się ciągle zatrudnieniami rolniczemi.

Porty morskie Burgas, Anchialos i Messambrya, wystawiaią widok wielkiey czynności.

Podług wiadomości, od korpusu obserwacyynego w Jenibazar, z dnia 11/23 Lipca, Jenerał Krassowski dnia 9/21 i dnia 10/22 robił rozpoznanie aż pod same okopy obozu pod Szumlą, i dnia 11 23 wrócił do Jenibazar, nie doznawszy żądney od nieprzyiacioł w pochodzie przeszkody.

Jenerał Pansette dowodzący stanowiskiem naszem woyskowem w Sizopolis, uczy-

nił w dniu 12/24 Lipca wycieczkę na obóz nieprzyiacieliki pod wsią Atty. Za zbliżeniem się iego, Turcy opuścili naprzód swe reduty, a o kilka wiorst ztamtąd pod wsią Czyngınceskolossy zostawili Jenerałowi Pansette całą swą artylleryią, z 4ch armat składaiącą się.

Kurs Listów Zastawnych
dnia 11 Sierpnia 1829 r.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych.

Żądano (bez kuponu) zł.	93	— gr.	$22\frac{1}{2}$
Płacono	— 93	— —	15

Z Petersburga d. 15 Lipca D. K.

N. Pan naywyższym Reskryptem datowanym dnia 4 b. m. w Peterhofie, ozdobić raczył orderem S. Jędrzeia główno kommenduiącego oddzielnym korpusem Hr. Paszkiewicza Erywańskiego, za odniesione zwycięztwo w dniu 19 i 20 Czerwca przy wsi Kanili i Mili Diozi nad korpusami Erzerumskiego Seraskiera i znanego w Azyi Tureckiey woyskowego dowódcy Hagki Baszy, z których ostatni wzięty w niewolą.

Ukazem wydanym do kantoru Dworu dnia 1 b. m. raczył N. Cesarz Jmć mianować Pannę Helenę Bibikow, pasierbicę Jenerała Adjutanta Benkendorfa, Panną honorową NN. Cesarzowych.

Rozkazem dziennym wydanym w Bobruysku dnia 1 b. m. raczył N. Cesarz Jmć wynieść na stopień Jenerała Porucznika, Jenerała-Majora Knorring 2, dowodzącego 1wszą brygądą dywizyi iazdy gwardyi, korpusu rezerwowego woysk pod dowództwem J. C. M. Cesarzewicza Wielkiego Xięcia Konstantego, i dowodzącego pułkiem Podolskim Kiryssyerów gwardyi.

Przed wzięciem szturmem twierdzy Rachowy d. 28 Maja, batalion pieszego Tobolskiego pułku odebrał rozkaz przeprawić się przez Dunay na nieprzyiacielski brzeg dla osadzenia tam oszańcowanego miasta. Gdy iuż łodzie dla przeprawy sprowadzono, duchowny wspomnionego pułku Job Kamiński, błogosławiąc walecznych woiowników, sam w zupełnem duchownem odzieniu, siadł z niektóremi walecznemi w łódkę, przebył rzekę i przy bystrem napadnięciu naszego oddziału na iednę z nieprzyiacielskich bateryy, wskoczył na wał z świętym krzyżem w rękach. Tu dostoyny sługa wiary krwią własną przypłacił swoie odważne przedsięwzięcie, raniony bowiem ciężko został kulą karabinową, która na wylot dolną szczękę przeszła z naruszeniem podniebienia i ięzyka. N. Pan odebrawszy o tem doniesienie główno dowodzącego działaiącą armiią, rozkazać raczył: duchownego Joba Kamińskiego przedstawić do orderu S. Jerzego 4tey klassy, i oprócz tego obdarzył go dożywotnią pensyią po 500 rubli rocznie, z naznaczeniem tegoż na drugiego duchownego przy Dworskiey cerkwi w Peterhofie.

Wiadomość od oddzielnego Korpusu Kaukazkiego. (*)

Naczelny dowódca oddzielnego korpusu Kaukazkiego, dowiedziawszy się, że Seraskier opuścił Erzerum na czele swey potęgi, i znaydował się przed tem miastem na drodze wiodącey do Kars, udał się przeciw niemu z większą częścią swego woyska, i przeszedł bardzo trudny do przebycia łańcuch gór Saganlu.

(*) *Poniższa potyczka poprzedzała bitwy, o których doniósł rapport umieszczony w Nrze onegdayszym Gazety naszey.*

Turcy zdziwieni zjawieniem się Rossyian na drodze, gdzie ich się wcale nie spodziewali, podwoili ostrożność i oddziały ich zaięły wszystkie gościńce prowadzące do naszego obozu; oddział Osmana Baszy, który dotychczas Bardüz zaymował, uzyskawszy posiłki, odebrał rozkaz przybliżenia się ile możności do prawego boku naszego obozu, aby z tem większą łatwością mógł śledzić wszystkie nasze poruszenia.

Dnia 16 (28) Czerwca oddział Ormiańskiey konniey z Kars, dostrzegł o 9 wiorst od obozu przednie straże Osmana Baszy. Chcąc dokładnieyszych w tym względzie zasięgnąć wiadomości, Naczelny Dowódca Hr. Paszkiewicz Erywański, wysłał nazaiutrz o świcie w tym samym kierunku pierwszy pułk Muzułmański uformowany w prowincyi Karabagh, a odebrawszy doniesienie, że iazda i piechota nieprzyiacielska istotnie tam się znayduie, wyprawił przeciwko niey pod dowództwem Podpułkownika (teraźnieyszego Jenerała - Majora) Barona Friedericksa batalion Erywańskiego pułku Karabinierów z 4ma działami i pułkiem Kozaków.

Osman Basza korzystnie porozstawiał swą piechotę na wzgorzu, zasłonionem szańcami wzniesionemi z kamieni, za którem zaczynała się spadzistość lasem porosła i wysłał swoią iazdę na przód. Baron Friedericks umiał przez zręczne obroty sprowadzić iazdę Turecką pod ogień naszey artylleryi, a korzystaiąc z nieładu, iaki ona sprawiła pomiędzy niemi, udarzył przy odgłosie bębnów na szańce, gdy tym czasem pułk Muzułmański, wspierany przez Kozaków, nagle rzucił się na nieprzyiaciela. Turcy przyięli nas w małey odległości rzęsistym plutonowym ogniem; lecz batalion Erywański karabinierów mimo to ciągle na przód postępował niewystrzeliwszy, ani razu. a Pułkownik Uskow dowodzący pułkiem Muzułmańskim bez przestanku nacierał na iazdę Turecką, rozbił ią, pierwszy wszedł w szańce i razem z Kozakami ścigał iazdę i piechotę Turecką o ile mieyscowość dozwala.

Turcy stracili w tey potyczce do 300 ludzi w poległych i rannych, 8 sztandarów i przeszło 100 ieńców. Liczba woyska Tureckiego wynosiła 1200 ludzi piechoty i 400 iazdy. Strata nasza bardzo iest mała.

Z Nowo-Czerkaska 25 Czerwca D. K.

Dnia 21 b. m. przybył do naszego miasta w podróży do Petersburga Xiąże Chosrew-Mirza. Przed miastem przyymował Xięcia Policmayster, zaś w bramie samey wzkommenderowani w tym celu Sztabs-officerowie i kilku urzędników. Przed schodami przeznaczonego dla Xięcia mieszkania witał go Hetman Kozaków Jenerał Porucznik Kuteynikow, otoczony swemi Jenerałami, tudzież Sztabowemi i wyższemi officerami. Napływ ludu tak był wielki, iż zaiął cały plac przed kwaterą Xiążęcia.

Nazaiutrz przed obiadem przeieżdżał się Xiąże przez miasto, zwiedził Kancellaryią woyska, gdzie z wielką ciekawością uważał Regalia Kozaków, obeyrzał także zostaiącą pod zarządem Jenerała Majora Bogdanowicza z głównego Sztabu Izbę Planów. Z tamtąd udał się do mieysca, gdzie spoczywaią ziemskie szczątki sławnego Hetmana Kozaków Hrabiego Płatowa. O godzinie piątey wieczorem wyiechał Xiąże do Woronezu, odprowadzony do bram miasta przez Jenerała Porucznika Kuteynikowa i niezliczone mnóstwo ludu.

Z Paryża d. 1 Sierpnia.

Wynalazca muzycznego ięzyka P. Soudre, z rozkazu Ministra morskiego, ma się

sadać do Tulonu, dla użycia swego wynalazku przy marynarce woienney. Maią się tam czynić doświadczenia na otwartem morzu w różnych odległościach.

Całkowita summa, którą Paryż w podatkach i daninach corocznie opłaca, wynosi do 112 milionów franków. Porachowawszy do tego cła od obcych towarów, tedy w przecięciu każdy mieszkaniec Paryzki, płaci rocznie do kassy mieyskiey i do skarbu, 165 Fr. w podatkach.

Od 1814 r. otrzymało tytuły Baronów 4 Malarzy i 1 Rzeźbiarz: Gerard, Bosio, Gros, Guerin, Regnault. Sztycharze i Kompozytorowie muzyki ieszcze dotąd nieodbierali takowych zaszczytów.

W dniu 27 z. m. Xiążę Polignac miał odwieczora szczególne posłuchanie u Króla. Tegoż samego wieczora Minister spraw wewnętrznych pracował z J. K. M.

Admirał de Rigny odiechał do Tulonu, gdzie iak wiadomo ma urząd Prefekta marynarki sprawować.

Obiedwie Rossyyskie korwety, które niedawno z podróży około ziemi do Hawru przybyły, odpłynęły dnia 27 b. m. w dalszą do Petersburga drogę.

W dniu 28 Minister spraw zewnętrznych wysłał gońca do Stambułu.

Z Algieru donoszą pod dniem 8 b. m. że 24 Francuzów, którzy się w ostatniey bitwie w ręce Beduinów dostali bezwyłącznie zamordowano i głowy ich posłano do Algieru, gdzie ie obnoszono po wszystkich ulicach. Angielski lekarz otrzymał za szczególną łaskę pozwolenie pochowania ich. Jeden tylko młody officer za wdaniem się pewney Barbareski został uratowanym. Kaduagi wziął go pod swoią opiekę, a Dey temu który go przyprowadził, kazał 200 piastrów zapłacić, gdy za każdego zabitego niezapłacono tylko po 100, ażeby tym sposobem dzikość swych poddanych przyzwyczaił do ludzkości.

Kat w Chalons nad Sonem, został skazany na miesiąc więzienia i 15 Fr. kary, za to, iż oddanemu sobie winowaycy na wypiętnowanie, po dwa razy cechę przykładał, któremu także iako pokrzywdzonemu, winien 300 Fr. zapłacić.

Królewsko naukowy Instytut oświadczył reskryptem swoim z dnia 18go bież: mies: że sposób wynalazku P. Lafore ułatwiaiący w krótkim czasie naukę czytania, może bydź zaprowadzony z pożytkiem w szkołach początkowych.

Po zaprowadzeniu wystawy Sztuk pięknych, zkąd dochód iest przeznaczony do zagrodzenia żebractwu, Gazety tuteysze zwracaią uwagę na 5 do 6 set obrazów naylepszych naszych tegoczeŝnych Mistrzów, które Rząd za 4 do 5 mill. Fr. zakupił, a iako pochodzące z czasów rewolucyynyoh i Cesarstwa, starannie są zapakowane i na poddaszu muzeum złożone. Gdyby ie z ich wygnania uwolnieno w galeryiach znowu wystawiono, możnaby się niezawodnie znacznego dochodu spodziewać.

Jenerał Morillo w podroży swey do Pireneów, był w Tuluzie przez pewnego młodego Kolumbiyczyka na poiedynek wyzwany, który mu wyrzucał, iż w czasie swego rządztwa w Ameryce całą iego wymordował rodzinę.

Okręt Heros przybyły z Kantonu do Hawru, przywiózł 3000 skrzynek herbaty; 31,000 sztuczek nankinu, 400 worów cukru, 140 worków surowego jedwabiu, 42 skrzynek cynamonu, 30 imbieru, 47 badianu, 48 pak różney porcelany, 10 skrzyń papieru, 19 kwiatu Kassyi, 1 skrzynkę przednich pereł, 15 koszów Pomorańczy i t. p. prócz znaczney liczby Chińskich obrazów, stolarszczyzny i innych osobliwości.

Postanowieniem Króla z dnia 30 Lipca tegoroczne posiedzenia Izb Parów i Deputowanych zostały zamknięte. Gdy rzeczone rozporządzenie nadeszło do Izby Deputowanych, nie znaydowało się iak 90 członków obecnych, które po zaciągnieniu rozporządzenia w protokół, rozeszły się przy okrzyku: niech żyie Król!

Z Eginy d. 20 Czerwca.

Rezydent Francuzki przy tuteyszym Rządzie, P. Achilles de Rouen, przybył tu dziś rano z Tulonu. Margr. Valmy, który tymczasowo zastępował mieysce Rezydenta, pozostaie się w znaczeniu Sekretarza przy temże poselstwie, gdzie też P. Mertrude iako tłómacz ma bydź pomieszczony.

Rezydent Angielski P. Dawkins, który był wyiechał naprzeciw Posła W. Br tanii P. Gordon do Smirny i tegoż odprowadzał aż do Dardanellów, właśnie tu teraz powrócił.

Kapitana Albańskiego Silichdar Poda mianowała Porta Derwen-Agą, i oraz, iak mówią, dowodcą nowey wyprawy przeciwko Grekom znayduiącym się na stałym lądzie. Dwadzieścia iego Bayraków czyli chorągwi, 3000 ludzi wynoszących, samych Albańczyków, zastąpiło znayduiący się dotąd pod Zeituni, obóz woyska Tureckiego, które wyruszyło ku Macedonii, zapewne dla połączenia się z woyskiem W. Wezyra. Nowo przybyłe to woysko ieszcze ni przeszło Sperchios. W wąwozach Oety znayduie się bardzo mało Greków, zkąd Liwadya iest w wielkiey obawie nowego nieprzyiacielskiego napadu. Przy Tebach zostawaiących zawsze w mocy Turków, zachodzą bardzo częste utarczki.

Grisiotti był w dniu 14 b. m. w okopach swych pod Anaforiti, mocno attakowany przez Turków, ku pomocy którym Omer Basza z Negrepontu wysłał niewielki oddział konnicy, dla zatrudnienia Greków z tyłu; ostatni bronili się iednak bardzo mężnie i przymusili do odwrotu Turków, którzy w tem spotkaniu mieli do 250 ludzi utracić.

Vasso Montenegrynczyk stoi wciąż w okopach swych przed Kastia na okrayku równiny Ateńskiey. Wszystkie znayduiące się w tey stronie Greckie woyska, są wcale nie wielkie. Vasso liczy 11 do 1200 ludzi, Ipsylanti przy Tebach 12 do 1500, a Grisiotti może mieć do 700. W stanowisku na południowym brzegu Sperchios może się do 2000 ludzi znayduie. Jazda i różne oddziały piechoty znaydowały się ieszcze dotąd w okolicy Lepanto; konnica przecież miała iuż w tych dniach ku zachodnim prowincyiom wyruszyć. Woyska te znoszą niedostatek prawie na wszystkiem, a żołd zalega im iuż od kilku miesięcy; ztąd okazuią wielką niechęć, a szczególniey wygaduią przeciw Hrabiemu Augustynowi Capodistrias. Woyska w zachodniey Grecyi pod niebytność Jenerała Church, który odiechał do Eginy, zostaią pod rozkazami Jenerała Dentzel. Pułkownik Heidegger zdaie się nie zawodnie chcieć opuścić Grecyią; Pułkownik Francuzki nazwiskiem Maugin, który z wyprawą swego narodu był przybył do Morei, ma nad regularnemi woyskami Greckiemi obiąć dowództwo.

Prezydent bawi ciągle w Napoli di Romania, i zdaie się, że tam oczekiwać będzie na skutek wyboru pełnomocników na zgromadzić się maiący narodowy Kongres w Argos. Już się w większey części okolic działania obiorowe odbyły, i iak słychać po naywiększey części, mianownia w Pelopenezie, miały wedle życzeń Prezydenta wypaść.

DODATEK
DO Nro 66
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 19 SIERPNIA 1829 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Datum godzina		Barometr z reduk: na O° r.		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Sierp:		cali	lin:	stopnie	stop:			
	god: 7	27	2, 399	+16. 4	84	Połud: Ws. słaby	Pogoda z chmur:	
	12	,,	2, 231	+22. 2	70	Połud: Za. mocny	,, ,,	
15.	3	,,	2, 085	+22. 8	71	Połnocny słaby	,, ,,	
	9	,,	2, 503	+14. 8	100	,, ,,	Pochmurno	błysk: grzm: i nawał:
	7	27	3, 477	+14. 2	100	Zachodni średni	Pochmurno	Deszcz.
16.	12	,,	4, 036	+17. 4	81	,, mocny	Chmury	
	3	,,	4, 072	+18. 2	76	Połud. Ws. słaby	Pogoda z chmur:	
	9	,,	4, 442	+17. 6	84	,, ,,	Pogoda	
	7	27	6, 038	+10. 7	98	Połud: Za. słaby	Pochmuno	Deszcz.
17.	12	,,	6, 052	+16. 2	77	,, ,,	Chmury	
	3	,,	5, 639	+17. 0	72	,, ,,	,, ,,	
	9	,,	5, 729	+11. 0	94	Zachodni średni	,, ,,	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

Z Szwaycaryi d. 29 Lipca.

Przy poświęceniu Biskupa Bazyleyskiego, ieden z kaznodziei wyiasnił w dniu 26 Lipca o godzinie 7 z rana, znaczenie tego poświęcenia w Kościele Katedralnym w Soloturn, poczem Konsekracya zaczęła się w dawnym po Jezuickim Kosciele, a ukończona była w Katedralnym przy odśpiewaniu zwyczaynych Himnów. Processya z iednego do drugiego Kościoła tam i na powrót, szła pomiędzy 500 po obu stronach uszykowanych żołnierzy, których Rząd na tę uroczystość wezwał do miasta. Król Niderlandski po oddaleniu Szwaycarskiey Gwardyi wyznaczył dla odchodzących ieszcze niektóre gratyfikacye.

Za pozwoleniem Rządu Prezydent Grecyi przysłał iednego Greckiego Xiędza do Genewy, który tam iuż nabożeństwo swoiego obrządku w iedney sali odprawia. Pra-

cowity ten mąż wolnych swych godzin używa, ażeby się w zegarmistrzostwie udoskonalił, którem się iuż w Monasterze na wyspie Poros był trudnił. Genewa liczy teraz w swoich murach siedm gatunków służby Bożey: Kalwinistów, Luteranów, Reformowanych Niemców, Metodistów, Anglikanów, Katolików, Greków i Żydów.

Most ktòryby ze środka miasta Fryburg przez Sarimeda wysokość Berneńskiego gościnca prowadził, byłby bez wątpienia naywiększem przedsiebierstwem Szwaycaryi. Dotyczącey się tego przedmiotu kommissyonalny rapport, mòwi o budowie i środkach pomocniczych, na ktòre się tylko patryotyzm Szwaycarów zdobydź może. Stosownie więc do tego Kommissya byłaby za mostem wiszącym na linach pokręconych z drutu. Anszlag budowy wynosi tylko 320,000 fr. Most z Granitu na arkadach, kosztowałby do 800,000 fr. Z materyału iaki iuż iest w zapasie most ten kosztowałby 640,000 a drewniany 500,000 fr. Długość mostu rachowaną iest na 840, a wysokość po nad łożyskiem rzeki do 160 stóp Berneńskich.

TEATR NARODOWY.

Towarzystwo Aktorów Polskich, sceny Lwowskiey, będzie miało zaszczyt jutro we Czwartek, to iest dnia 20 Sierpnia 1829 r. przedstawić po raz przedostatni przed wyiazdem swoim, na benefis JPani Kamińskiey, nową nigdy tu niewidzianą (z Włoskiego: sławnego Federici) w 5 aktach Komedją, pod tytułem: *Amerykanin w Paryżu.*

Dnia 17 *i* 18 *Sierpnia* 1829 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	15 —	14 —	12 —	9 —
— Żyta	9 —	8 —	7 15	— —
— Jęczmienia	6 15	6 —	5 —	— —
— Grochu	10 —	9 15	9 —	— —
— Owsa	5 12	5 6	5 —	— —
— Jagieł	18 —	17 —	16 —	— —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

W Gdańsku d. 10 *Sierpnia.*

	Łaszt 30 Korcy wynoszący.				
Pszenicy	od	Złp.	1050	do	1140.
Żyta	—	—	300	—	330.
Jęczmienia	—	—	240	—	270.
Owsa	—	—	210	—	240.
Grochu	—	—	420	—	480.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 360 Ciągnieniu dnia 19 Sierpnia 1829 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

82. 19. 39. 34. 83.

Przyszłe 361 Ciągnienie dnia 26 Sierpnia 1829 r. przypada.

DONIESIENIA.

Kommissya Województwa Krakowskiego.

Dobra Zagorzany w Woiewództwie Krakowskiem, w Obwodzie i Powiecie Stopnickim, pomiędzy miastami Stopnicą i Pacanowem, w odległości o milę od spławney rzeki Wisły położone, maiące gruntów dworskich ornych w ogóle morgów Chełmińskich 200 dzielących się na klassy następuiące:

a) Klassa Iwsza gruntów tych iełowata, częściami chrap zwana, mieści w sobie morgów 60.
b) Klassa IIga grunta grubo-piaszczyste zazgowate zwane, zawiera w sobie morgów 65.
c) Klassa IIIcia grunta piaszczyste sapowate, zawiera morgów 75.
d) Gruntów włościańskich iest w ogóle morgów 75 tey samey natury według ich położenia.
e) Łąk dworskich morgów 50 wydaiących trawy w części słodkie w części tak nazwane kwaśne, włościanie zaś maią łąk morgów 20.

Na gruntach tych było wysiane w roku 1828/9

Zyta	Korcy	.	45.
Pszenicy	—	.	42.
Jęczmienia	—	.	30.
Owsa	—	.	60.
Grochu	—	.	3.
Prosa	—	.	1.

Co się tyczy innych gatunków, iako to: Tatarki, Rzepaku, Kartofli, które się zwykły zasiewać w ugorach, te zależą od dobrego gospodarza. — Rząd Austryiacki w publikacyi swoiey do sprzedaży w roku 1807 wyraził następuiące artykuły do Intraty:

a) Dni pieszych 2444.
b) Dni pomocnych 114. (powaby)
c) Czynszu Złp. 30.
d) 14 sztuk gęsi.
e) 28 sztuk kapłonów.
f) 210 sztuk jay.
g) 198 łokci przędziwa z Pańskich konopi lub lnu
h) i 40 Złp. czynszu młynowego.

Pola dworskiego Korcy 244 garcy 12.
W łąkach — 30.
W ogrodach — 1 3/4

i kawałek mały błonia do wspólnego użycia z poddanemi. Karczma dla propinacyi, zabudowania folwarczne w tamtych okolicach, dom dla Possessora i Dyspozytora z drzewa tartego,

Pretium fisci 29,473 Zł. Ryńs: 45 xr. czyli na rachubę Polską 117,895.

Zbiór siana w części wybornego, w części kwaśnego można liczyć prócz potrawu fur 200.

Pańszczyzna składa się z zagrodników 13, z tych 12 robią po 3 dni pieszych, a 1 po dwa dni w tydzień; dawniey iednak włościanie w mieyscu dwóch dni pieszych odrabiali ieden ciągły.

3) Zabudowania dworskie i ekonomiczne są w średnim stanie, toż samo włościańskie i karczma; nadmienia się, iż przez Zagorzany idzie droga pocztowa i handlowa z Krakowa do Lublina, wreście Dobra te z powodu dostatecznych łąk i pagórkowatości gruntu sprzyiaią chowu bydła i owiec; nadto corocznie sprzedaie się nad potrzebę Inwentarską znaczna ilość siana.

4) Dochody tych Dóbr podług urzędowey detaxacyi w roku 1825 w Grudniu uskutecznioney, w tenczas gdy te Dobra były w naygorszem zniszczeniu, wynosiły Złp. 5273 gr. 26.

Wydatki na gruntowe potrzeby, podatki i wszelkie ciężary . . — 2213 — 15.

Czystey Intraty . . . . . . Złp. 3060 gr. 11.

Z mocy Reskryptu Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z dnia 22 Lipca r. b. Nro 48,978 pierwiastkowo od Rządu Austryiackiego przez W. Wincentego Jurkowskiego nabyte, a przez tegoż W. Józefowi Goczałkowskiemu odstąpione, nateraz zaś w administracyi Skarbowey będące, stósownie do uchwały Namiestnika Królewskiego z dnia 8 Stycznia 1818 z powodu niewypłatności szacunku z procentem, w dalszym popieraniu ich sprzedarzy, pierwotnie Reskryptem Kommissyi Rządowey Przychodow i Skarbu z dnia 27 Kwietnia 1827 r. Nro 23,647 zasądzoney na dziedzictwo ze szkodą i na resico dotychczasowego posiadacza z zmnieyszeniem o 1/3 część szacunku tu w biórze Kommissyi Woiewódzkiey w dniu 9 Września r. b. na sprzedaż przez publiczną Licytacyią wystawione zostaną.

Do Licytacyi tey stanowią się następuiące główne warunki:

1) Na pretium fisci czyli Cenę do pierwszego wywołania bierze się summa Złp. 43,853 gr. 1, to iest szacunek o 1/3 część zmnieyszony od summy Złp. 65,779 gr. 17 Kontraktem kupna i sprzedaży z Rządem Austryiackim dnia 1 Lipca 1808 r. zawartym, a w dniu 21 tegoż Mca i roku zatwierdzony oznaczoney, naywięcey ofiaruiący teraz po zamknięciu protokółu licytacyinego obowiązany będzie złożyć w Kassie Główney Woiewódzkiey tuteyszey, dowodami Kommissyi Centralney Likwidacyiney w Postanowieniach Namiestnika Królewskiego z dnia 9 Lipca 1825 i 17 Lipca 1827 wymienionemi.

a) Resztuiącego szacunku Dòbr w Kapitale . . Złp. 18,960 gr. 4.
b) Prowizyi do dnia 9 Września 1829 r. iako chwili ustanowioney Licytacyi . . . . . . — 9738 — 22.

Razem . . Złp. 28,698 gr. 26.

Wyraźnie złotych Polskich dwadzieścia ośm tysięcy sześć set dziewięćdziesiąt ośm groszy dwadzieścia sześć.

Resztę zaś summy do iakiey przez Licytacyią podniesioną będzie w dniach 14 w grubey kurant zwaney monecie do Kassy Główney na rzecz dotychczasowego posiadacza złożyć, z którey podatki po dzień Licytacyi i oddanie nowemu nabywcy Dóbr zalicytowanych w posiadanie z legać mogące i inne należytości posiadacza dotychczasowego ciążące i ciężyć mogące zaspokoionemi będą.

2) Oprocz tego każden przystępuiący do Licytacyi przed iey rozpoczęciem obowiązany będzie złożyć w gotowiźnie na bezpieczeństwo dotrzymania poniższego warunku licytacyi na vadium 1/10 część summy powyższey pro pretio ustanowioney, to iest Złp. 4385 gr. 9, które plus licytant po zatwierdzeniu protokółu Licytacyi i spisaniu kontraktu kupna i sprzedaży z części summy szacunkowey dla dotychczasowego posiadacza przypaść maiącey potrącone mieć sobie będzie

3) Utrzymuiącemu się przy Licytacyi przez plus oferencyią przyznanem będzie dziedzictwo, Kontrakt iednakże kupna i sprzedaży dopiero po zatwierdzeniu kontraktu przez Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu protokółu licytacyi, spisany z nim będzie, a po spisaniu takowego nastąpi oddanie Dòbr na własność; — mimo przecież tego:

4) Data podpisu i zamknięcia protokółu licytacyinego plus offerenta w zupełności Rząd zaś zawarcie dopiero Kontraktu w całkowitey formie według prawa obowięzywać będzie, zkąd wypływa, iż niedotrzymuiący Licytacyi, nie tylko utraci całkowite vadium, ale nadto nowa Licytacyia na szkodę i resico jego ogłoszoną zostanie i wszelki niedobor względnie pierwszey offerty, czyli raczey wylicytowaney przez niego summy na całym iego maiątku administracyinie poszukiwanym będzie.

5) Dobra te w stosunku dopełnionych przez przyszłego nabywcę warunków tak protokołu licytacyi, iako i kontraktu oddane będą w posiadnie przyszłemu Dziedzicowi w tych samych granicach i z temiż samemi użytkami i ciężarami, iakie dziś W. Goczałkowski posiada.

6) Koszta wszelkie sprzedaży Dóbr tych dotyczące, iako to: ogłoszenie Licytacyi, zawieranie Kontraktu i nakoniec intremissya do przyszłego Dziedzica należeć będą; to więc co przez Skarb w tey mierze wyłożonym zostanie zwrócić obowiązany będzie.

Wreszcie każdemu chęć licytowania maiącemu zapewnia się wolność powzięcia wiadomości z Akt Kommissyi Woiewódzkiey w biorze Aktywow znayduiących się o stanie tych Dobr iak były przez Rząd Austryiacki na sprzedaż puszczane przeyrzeć wyciąg intraty urzędowny w r. 1827 sporządzony i przekonać się o tych wszystkich okolicznościach, ktorych dla krotkości ninieysze obwieszczenie obiąć nie może; dodaie się oraz, iż te Dobra w tych samych granicach iak za Rządu Austryiackiego sprzedane były na Licytacyią się ryczałtowo wypuszczaią. — W Kielcach dnia 31 Lipca 1829 r. Radca Stanu Prezes: *Wielogłowski.*

Sekretarz Jlny: *Zamoyski.*

W dniu 21 Sierpnia r. b. 1829, o godzinie 9tey z rana, w Krakowie w gmachu Sukiennic, odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey Licytacyia zatradowanych ruchomości, iako to: poiazdu i karyolki używanych, mebli roboty stolarskiey i tapicerskiey, porcelany, cyny, obrazów; w dniu zaś 25 t. m. na targu końskim trzech koni i klacz pięciu fornalskich. — *Item* na dniu 21 Sierpnia r. b o godzinie 3 po południu w Domu pod L. 547 przy Ulicy Floryańskiey, odbędzie się sprzedarz 300 funt: mydła i 350 funt: świec łoiowych; chęć licytowania maiących zaprasza się z gotowemi pieniądzmi.

W Krakowie dnia 14 Sierpnia 1829 r. H. *Salomonski*, Kom: Sąd.

W dniu 21 Sierpnia 1829 roku o godzinie 9 ranney, w Krakowie w Kamienicy pod Liczbą 16 w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacyia, iako to: książek w ięzyku Polskim i Niemieckim, kapeluszów damskich, komody, kanapy, krzeselek, cyny, obrazów, oraz innych drobiazgow; chęć licytować maiących podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza

W Krakowie dnia 17 Sierpnia 1829 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.